

Temat: Polska wobec reformacji

1. Rozpocznij od modlitwy:

„Ojcze nasz...”

2. Odczytaj poniższy wywiad

„Wywiad z Dianą”

Opowiedz nam o swojej rodzinie.

– Jesteśmy szczęśliwą rodziną, mam trzy siostry i dwóch braci. Pięcioro z nas chodziło do szkoły w Urus-Martan. Byłam w dziewiątej klasie, a brat w ósmej. Tutaj także pięcioro z nas chodzi do szkoły. Tylko jeden maleńki brat zostaje w domu. Ma dwa latka i lubi łobuzować, wszystkich rozśmiesza.

– Skoro tak bardzo tęsknisz za swoimi bliskimi, to dlaczego wyjechałaś z Czeczenii?

– Ojciec i mama chcieli przyjechać do Polski. Tutaj jest lepiej niż w Czeczenii. Tam jest straszna bieda. Są ludzie, którym żyje się lepiej, ale to rzadkość. Mój ojciec chce tu pracować. Musi nas utrzymać, a w Czeczenii nie ma pracy. Niełatwo jest wyżywić ośmioosobową rodzinę. Ja nie chciałam przyjeżdżać do Polski. Urodziłam się w Czeczenii i przywykłam do swojej ojczyzny, jaka by nie była. Rodzice jednak postanowili inaczej. Nie miałam wyjścia.

– Diano, jak się czułaś, kiedy po raz pierwszy przysłaś do szkoły w Niemczech?

– Nie chciałam iść do szkoły. Prosiłam rodziców, żeby pozwolili zostać mi w domu, ponieważ nie znam polskiego języka. Ale mama powiedziała, że nauczę się. Kiedy pierwszy raz przyszłam do szkoły, zastanawiałam się, jak ja będę z wami rozmawiać. Jednak szybko poznałam nowe koleżanki i kolegów. Wszyscy potraktowali mnie jak swoją. Wtedy przestałam się denerwować, przekonałam się, że mama miała rację. Teraz już trochę rozumiem, o czym rozmawiacie i znam niektóre polskie słowa.

– Polska młodzież i nauczyciele przyjęli Cię życzliwie?

– Koledzy przyjęli mnie bardzo dobrze. Spodobał mi się wszyscy nauczyciele. Myślę, że ja też im się spodobałam. Nasi nauczyciele w Czeczenii byli trochę surowsi, a tutaj nauczyciele są bardziej życzliwi. Niedawno dzwoniłam do Czeczenii, do swoich koleżanek i opowiadałam im, że chodzę do szkoły. One się ucieszyły, że u mnie wszystko w porządku..

3. Konflikty religijne w Europie w XVI w

Konflikty religijne w Europie w XVI wieku

Po wystąpieniu Marcina Lutra i oderwaniu się jego zwolenników od Kościoła katolickiego stosunki pomiędzy protestantami a katolikami układały się różnie. Często panowała skrajna wrogość, która prowadziła do przemocy i krwawych wojen. Spowodowały one śmierć wielu ludzi, a także wyniszczenie gospodarcze wielu krajów i biedę.

4. Polska krajem tolerancji

Wyjątkiem na tle ówczesnej Europy była Polska, gdzie ludzie różnych wyznań i religii żyli zgodnie obok siebie. Rozległe terytorialnie Królestwo Polskie już od czasów Kazimierza Wielkiego (1310–1370) przyjmowało napływających Żydów i Tatarów. Wśród mniejszości religijnych zamieszkujących ówczesne ziemie Rzeczypospolitej można wymienić wyznawców prawosławia, luteran, anabaptystów i menonitów. Już w XV wieku na Soborze w Konstancji biskup Andrzej Łaskarz i Paweł Włodkowic, w opozycji do Zachodu, wypowiadali się przeciw nawracaniu na wiarę za pomocą siły.

5. Konfederacja warszawska

W 1573 roku na sejmie w Warszawie komisja sejmowa pod przewodnictwem biskupa Stanisława Karnkowskiego opracowała „Akt Konfederacji Warszawskiej”, który w sprawach religijnych gwarantował pokój między wszystkimi wyznaniem, a także pełne ich równouprawnienie. Na mocy tej konfederacji każdy nowy król Polski był zobowiązany do złożenia następującej przysięgi: „**Przysięgam, że będę bronił i przestrzegał pokoju wśród dysydentów i w żadnym wypadku nie dopuszczę, by z powodu religii ktokolwiek był uciskany zarówno przez urzędników państwowych, jak i przez nas**”. Polscy królowie – Stefan Batory i Zygmunt III Waza, chociaż byli gorliwymi katolikami, przestrzegali tolerancji wyznaniowej. Nie dopuszczali też do wystąpień antyprotestanckich i stosowali ustalenia konfederacji warszawskiej. Polska zyskała miano „państwa bez stosów”, w którym nikt nie był prześladowany ze względu na wiarę. Znajdowali tu wówczas schronienie wyznawcy protestantyzmu uciekający z innych krajów przed prześladowaniami, a także ludzie nienależący do żadnego wyznania i nieuznający żadnej organizacji kościelnej.

6. Obejrzyj materiał dostępny w serwisie Youtube

<https://www.youtube.com/watch?v=HOMiP25r2Is>

7. Wykonaj zadanie 1 w kartach pracy

8. Działalność Piotra Skargi (1536-1612)

Do głównych przedstawicieli kontrreformacji w Polsce należy jezuita Piotr Skarga, słynny kaznodzieja, wielki patriota i opiekun ubogich. Przez wiele lat pełnił funkcję nadwornego kaznodziei króla Zygmunta III Wazy. Piętnował wady polskiej szlachty i wzywał do rezygnacji z własnych przywilejów na korzyść dobra wspólnego. Nie był zwolennikiem porozumienia z protestantami, ale był też przeciwny nawracaniu kogokolwiek siłą. Dążył natomiast do połączenia Kościoła katolickiego z Kościołem prawosławnym.

9. Wykonaj zadanie 2 z kart pracy

10. Schyłek reformacji w Polsce

Pod koniec XVI wieku doszło do licznych podziałów pomiędzy polskimi luteranami i kalwinistami. Z tych ostatnich wyłonili się tzw. bracia polscy, nazywani arianami. Jednocześnie nasilała się niechęć do protestantów, którzy w większości współpracowali ze Szwedami podczas ich najazdu na Polskę zwanego potopem (1655-1660). W 1658 sejm skazał arian na wygnanie z Polski a w 1668 zakazał odchodzenia do katolicyzmu. Luteranie i kalwini pozostali na terenach Rzeczypospolitej, ale w 1717 tzw. sejm niemy zakazał wybierania protestantów na posłów.

11. Zastosuj:

Tolerancja oznacza cierpliwe znoszenie tego, z czym osobiście się nie zgadzasz, a także szacunek dla ludzi o odmiennych poglądach i wyklucza wszelkiego rodzaju dyskryminację. Tolerancja nie oznacza jednak rezygnacji z własnych poglądów, z głoszenia prawdy i stawania w jej obronie.

Wciąż w wielu krajach trwają prześladowania ze względu na wyznawaną wiarę i światopogląd. Bardzo często ofiarami tych prześladowań stają się dzisiaj chrześcijanie. Dlatego Jan Paweł II apelował: „**Nikt nie ma prawa ukazywać czy wykorzystywać religii jako narzędzia nietolerancji, jako środka agresji, przemocy i śmierci.** Przeciwnie, przyjaźń i wzajemny szacunek między nimi, jeżeli dodatkowo wsparte są przez zobowiązanie do tolerancji ze strony rządzących, stanowią bogate źródło autentycznego postępu i pokoju. Muzułmanie, żydzi i chrześcijanie – razem pragniemy, w imię Boga i cywilizacji, zwrócić się z apelem do rodziny ludzkiej, aby ustała śmiertelna przemoc i by wszyscy weszli na drogę miłości i sprawiedliwości. Taka jest droga religii. Niech Bóg pomaga nam iść tą drogą wytrwale i cierpliwie!” **Także ty staraj się budować pokój i zgodę wszędzie tam, gdzie jesteś.**

12. Wykonaj zadanie 3 z kart pracy

13. Obejrzyj prezentację multimedialną dostępną w serwisie Youtube

https://www.youtube.com/watch?v=Z6d_M04nMGo

14. Zapisz notatkę

W XVI wieku konflikty religijne w Europie pochłonęły ogromną liczbę ludzkich istnień. Wyjątkiem była wówczas Polska, gdzie wszyscy cieszyli się wolnością religijną. Niestety w dzisiejszym świecie wciąż istnieją prześladowania z powodów religijnych. Jako katolicy zobowiązani jesteśmy do szacunku wobec każdego człowieka bez względu na jego wiarę. Mamy także prawo i obowiązek domagać się sprawiedliwości dla prześladowanych i dyskryminowanych chrześcijan.

15. Pomódl się na koniec:

Bóg potrzebuje Ciebie, abyś niósł:
Miłość tam, gdzie panuje nienawiść,
Wiarę tam, gdzie wkrada się zwątpienie,
Nadzieję tam, gdzie ogarnia rozpacz,
Prawdę tam, gdzie szerzy się fałsz,
Światło tam, gdzie zalega mrok,
Radość tam, gdzie jest smutek,
Przebaczenie tam, gdzie wyrządza się krzywdę.